

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 86 (2648) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 április 16

Semmi sem érdekes Csapataink ma megszállták a Dunántul déli részét, egészen a horvát határig

manapság; a napilapok és folyóiratok gazdag tartalma husvétj számát kihullottak a kezünkől: csak a legírásosabb harctéri hírek és világpolitikai események tarthatnak érdeklődésre igényt, csak a térképeket böngésszük és az újságok háborús beszámolóiban csak azokat az adatokat ellenőrizzük, amelyek a rádióból már többékevésbé ismerősek. Nem lényegesek a helyi hírek, bármilyen viszonylagos nagyságról szóljanak is; varázsát veszítette az irodalom, a művészet; még a közgésdésági értesülések is hidegen hagyják az embert, nem fontosak az áruforgalom szabályozásáról szóló rendeletek, sőt az áremelkedések se érintik úgy az embert, mint azelőtt: mindögy most már, miénk a Délvidék, honvédeink ismét pompásan helytállottak a küzdelemben s nagy szövetségeseink megint összemorzolták egy nagy katonai erőt, a horvát hadsereget. A helypolitikai kérdések se tudják úgy foglalkoztatni az olvasót, mint még két héttel ezelőtt, hiszen a helypolitika is körülbelül függvénye azoknak a világtörténelmi eseményeknek, amelyek a különböző harctereken megújult viharzással zajlanak; sokkal nagyobb és ellenállhatatlanabb erők fognak itt, legalábbis közvetett formában érvényesülni, mint amióket mi a magunk kis harcaiban kitermelni tudunk; nem fontosak most már izraelita honpolgáraink máskor boszszantó kedélyhullámszásai és erőszelése sem: hadd gyártsák csak elmés élceiket a német népről és vezéről, hadd folytassák sutlogó propagandájukat az angol birodalom legyőzhetetőségéről, hadd gunyolódjanak a zsidótörvényről, az erdélyi és délvidéki magyarság felszabadulásáról... Tökéletesen mindegy most már, hogy milyen törvényes és törvénytelen erőszeléseket tesznek gazdasági hatalmuk megtartása és továbbépítése érdekében, milyen strómanokat és bérencéket nyerne meg üzérkedéseik álcázására és elősegítésére — hiszen a világplutokrácia ellen küzdő hadseregek elől megriaszott patkányok módjára menekülnek az aranyuzalom vert hadosztályai és már nem várhat magára sokáig a végleges, a minden népi igazságtalanságot elsöprő győzelem, amely meghozza többek között ezeknek a fájdalmas kérdéseknek a gyökeres rendezését is. Bizó és figyelő tekintetünk ma, a tavaszi hadműveletek megindulása óta nemcsak azért irányul fokozott érdeklődéssel a harcterek felé, mert azok előnyomultak határainkig, nem is csak azért, mert most már a mi honvédeink is résztvesznek a küzdelemben, hanem mert a most folyó harcokat elhatározásoknak érezzük, amelyek meghozzák a háborús viszonyok nehézségei alól való felszabadulást és az általános felszabadulást jelentő végkifejletet. (j. b.)

Szarajevóba bevonultak a német gépesített csapatok Hajóra menekült a görögországi angol expedíciós hadsereg zöme

Budapestről jelentik (MTI): A honvédezerkar főnöke közli április 16-án 14 órakor: Csapataink a mai napon megszállták a Dunántul déli részét egészen a horvát határig. A Duna—Tisza közének csetnik bandáktól való megtisztítása még tart. Az előnyomulás során ejtett ogyok s a hadizsákmány számbavétele még tart. A foglyok száma mintegy tízenötezer fő. Számuk egyre növekszik. A zsákmány tekintélyes: mintegy száz löveg és nagyjelű egyéb hadianyag. Berlinből jelentik (NTI): A német gépesített csapatok ma délelőtt Szarajevóig törtek előre és megszállták a várost.

Egyiptom és Suez német birtokbavételével számolnak Londonban

Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok a katonai helyzetet összefoglalva, a következőkben ítélik meg: 1. Szerbia. A szerb ellenállás már megtörtnek tekinthető. A jugoszláv kérdés felszámolása minden bizonynyal küszöbön áll. 2. Görögország. A német csapatok átförése az Aliakmon folyón felgöngyölíti a görög és angol haderő oymposi védelmi vonalát. Bár megerősítések még nem érkeztek, minden jel arra mutat, hogy az angol haderő visszavonása Görögországból megkezdődött. Az olasz sajtó szerint, ha ez valósággá válik, egyike lesz a leg-súlyosabb szégyenfoltoknak az angol

birodalom történelmében. 3. Északafrika. Mint a Stefani Iroda Berlinből jelenti, a német és olasz csapatok folytatják az angolok üldözését. Néhány angol gépesített hadosztalponak üzemanyaghiány miatt le kellett állania. Ezeket azonnal elfogták. Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok londoni jelentés alapján azt írják, hogy az angol sajtó is elismeri az északafrikai helyzet súlyosságát. Az Evening Standard szerint számolni kell azzal is, hogy a tengelyhatalmak haderői Egyiptomra is elfoglalják és hatalmukba kerítik Suezet.

Rómából jelentik (MTI): A Messaggero jelenti: Huséin Sirry pasa, Egyiptom miniszterelnöke a parlament titkos ülésén kijelentette, hogy Egyiptom Németországgal szemben ugyanarra az álláspontra helyezkedik, mint annakidején Olaszországgal szemben, amikor az olasz csapatok bevonultak Egyiptom területére. Ez annyit jelent, hogy Egyiptom kitart ugyan az angol-egyiptomi szerződés mellett, de nem hajlandó olyan lépést tenni, amely háborúba dönthetné Egyiptomot.

EGYIPTOMI NACIONALISTÁK TUN-TETÉSE WAWEL KAIRÓI FŐHAJI SZALLASA ELŐTT

A Mai Nap alexandriai jelentése szerint angol repülőgépen Egyiptomba szállították a görög koronázási ékszereket. A sziriai sajtó jelentése szerint Kairóban, Wavel főparancsnoki szállása előtt; egyiptomi nacionalisták nagyarányú tüntetést rendeztek. A rendőrség angol katonai csapatok segítségét kérte. Több tüntető meghalt. Sok tüntető és rendőr megsebesült.

BEVÁLT ANGOL MÓDSZER: ÉJBen és kődben elparolognának

Berlinből jelentik (NTI): Most már valósággá vált, hogy a görögországi angol expedíciós hadsereg zöme hajóra menekült — írja Gobbels dr. propagandaügyi miniszter a Völkischer Beobachter hasábjain. A cikk bevezetőjében emlékeztet a miniszter arra, hogy a brit birodalom vezetői vaj helyett Bengházit ígérték az angoloknak. A „vaj helyett Bengházi” szótást fokozatosan „Görögországot Bengházi helyett”-re módosították. E mellett a görög kormány mennyit fáradozott azon, hogy kijelentse, egyetlen angol sincsen görög földön! Churchill viszont kijelentette, hogy az angol csapatok február óta elfoglalták görögországi állásait. A brit plutokrácia újra csökkentette a vajadagot. Közben megérkeztek Londonba a jugoszláviai és görögországi első rossz hírek. Egy-e jobban felmerül az a kérdés, vajjon hol lehetnek az angol hadak? Az egész világ plutokráciáját lesújtotta az a hír, hogy az angolok megismétlik a norvégiai, hollandiai, belgiumi és franciaországi eljárást: éjben és kődben elparolognának. A német véderő ismét et-

Nézeteltérések a pyreusi görög és angol hadosztályok között

Rómából jelentik: Szalonikiból jelentik a Stefani Irodának, hogy Pyreusban hír szerint nézeteltérések merültek fel az angol és a görög hadosztályok között az angol csapatok visszaszállításának módszereiről tekintetében. Az angolok azt kívánják, hogy a görögök szintessenek be minden forgalmat és minden más közlekedés rovására biztosítsák az elsőbbségi jogot az angolok hajóra szállításának, még Pyreus és Athén életműszerrel való ellátásának rovására is. A kikötőkben nagy tömegek nézték végig az angolok hajószállítását. Pyreusban a hangulat nyugtalanságra ad okot a görög halóságoknak. Azt ajánlották az angol főparancsnokságnak, hogy a lehetőséghez képest félre-eső kikötőkben szállítsák partra az angol katonákat. Az angol halóságok most azon fáradoznak, hogy minden

motoros halászbárkát kibéreljenek, amit elő tudnak keríteni.

TÖRÖKORSZAG UJ ALAPOKRA FEKTETI KÜLPOLITIKÁJÁT.

Istanbulból jelentik (Bud. Tud.): A Szovjetunió és Japán között létrejött semlegességi nyilatkozat itteni politikai körökben szenzációként hatolt és egyúttal tájékoztatlanságot idézett elő. Az új helyzet tekintetében török politikai körök úgy látják, hogy a szerződés a Szovjetunió és a tengelyhatalmak megegyezése az új európai és ázsiai rend megteremtésére. Azt hiszi, Törökország kénytelen lesz külpolitikáját, amely angol-barát orientáción és Oroszországgal való barátságon alapult, új alapokra fektetni. Az újonnan kialakult helyzet még szigorubb semlegességre ösztönzi Törökországot.

ombán áthuzta Churchill számításait. Nagybritannia nem tudta aicsősége. sen kifejtetni háborus hatalmát.

NÉMET ZUHANÓBOMBÁZÓK SZÓRÁK MAJD „ALDÁST” A FÖLDKÖZI TENGEREN MENEKÜLŐ ANGOLOKRA

Berlinből jelentik: (NTI) A hírodalmi főváros egyes lapjai vezető helyen foglalkoznak azzal a szaliniki jelentéssel, amely szerint a görög haditengerészeti vezetősége az angol tengerügyi hivataltól azt a parancsot kapta, hogy csássa rendelkezésre a görög hajóhadat az angol csapatok küszöbén álló szállításának megvédelmezésére.

— Ez a parancs azt mutatja, hogy a rajnálatra méltó áldozatnak magának kell hozzájárulnia, hogy lehetővé tegye a britek elvonulását — írja az Angriff.

— Ami a görög partokon lejátszódott — állapítja meg a Berliner Börsenzeitung — az egész világon, mindennek előtt az egész közelkeleten nagy visszhangot fog kelteni. A Földközi Tengeren át történő menekülésre zuhanóbombázóink fognak áldást szólni.

Az Esti Ujság írja: A Giornale d'Italia ankarai jelentése szerint Szimovics tábornok, miniszterelnök jelenleg Athénben tartózkodik és előkészületeket tett a továbbmenekülésre. Ugyancsak ankarai jelentés szerint kedden több magasállású szerb személyiség érkezett Ankarába. Valószínűleg ezek a személyiségek fogják előkészíteni a szerb udvar és a szerb kormány menekülését.

HUSZONEGY HAJÓBÓL ÁLLÓ KARAVÁN HAGYTA EL GIBRALTÁRT

Sanghaiból jelentik: (NTI) Az itteni kikötőbe érkezett Tomislav nevű jugoszláv gőzös hajósaik körében nyugtalanság támadt, amikor megtudták, hogy hajójukat Görögországba indítják, hogy Pireusban az angol csapatok elszállítására használják fel. A nagyobb részt horvátokból álló legénység nem volt hajlandó nekivágni a hadiovezeten átvezető utnak, mire a hajó kapitánya háborus pótdíj igényével fehérórosz hajókat és tűtűket volt kénytelen felvenni.

Algécirasból jelentik: (NTI) Kedden több felfegyverzett őrnaszád kíséretében elindult Gibraltárból egy 21 hajóból álló karaván.

Berlinből jelentik (NTI): Az angol légi erő kisebb rajai mára virradó éjszaka berepültek Északnyugatnémetország felé. Németországban nem jutottak tovább a partvidéknél. Schleswig Holsteinben egyik helységre kevés gyújtó és robbanó bombát dobtak le. A bombák háromnegyede része vízbe esett. A lakóházakban a kár csekély. Hadigazdálkodási berendezésekben sehol sem esett kár.

Anagyváradi egyházmegyei főhatóság felhívása

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A régi magyar uralom idején a legtöbb katolikus plébánia a politikai község, más helyeken a közbirtokosság részbeni, vagy teljes fedezését élvezte az egyházi és iskolai szükségletek terén. Ez a mindenképpen helyesíthető gyakorlat a román vallásügyi törvény meghozatala után megszűnt és a román közigazgatás a katolikus egyház másirányú megsegítését is megnehezítette.

A visszatért nagyváradi egyházmegyei főhatóság most felhívja a plébánosokat és lelkészeket, hogy az új költségvetés kapcsán mindenütt igyekezzenek helyreállítani a régi gyakorlatot.

PANNONIA GRILL

Uj világszámok.

Bemutatója TORDAY JUTKA.

GERALDINE és GEORG: Ki a jobb? Revü.

Ilyent még nem látott.

Roosevelt rendkívül szövevényesnek tartja a mai helyzetet

As elnök nem mer jóslatokba bocsátkozni a jövőt illetően. Szerinte Grönlandot azért szállták meg, hogy „biztosítsák a dán államnak”

Washingtonból jelentik (NTI): Roosevelt a legutóbbi sajtóértekezleten újabb nyilatkozatban foglalkozott a grönlandi kérdéssel. Roosevelt szerint az amerikai kormány igényei eredetileg azoktól az amerikai kutatóktól származnak, akik Észak-Grönlandban jártak felfedező utakon. Ezeket az igényeket az angolok és norvégok kétségbe vonták. Ezért az Egyesült Államok kormánya annak idején elhatározta, hogy egyedül Dániát ismeri el olyan országnak, amely Grönland területét majdnem ezer éven át kolonizálta. Roosevelt szerint 1940 április 10-e óta Kaufmann követ és az amerikai kormány azon az állásponton van, hogy a dán kormány nem bírja felségjogait gyakorolni, mivel megszállás alatt áll. Az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy Grönlandot védelme alá veszi, „hogy biztosítsa a dán államnak.”

Washingtonból jelentik (NTI): Roosevelt elnök a legutóbbi sajtóértekezleten nem volt hajlandó meghatározni, mi az Egyesült Államok véleménye a szovjet-japán semlegességi szerződésről. Arra a kérdésre, vajjon tud-e mondani valamit a távolkeleti helyzetről, azt felelte, nem történt semmi olyan, ami arra készítené az

Egyesült Államok kormányát, hogy módosítsa eddigi kínai politikáját. Egyik újságírónak megtagadta a feleletet arra a kérdésre, hogy nyilatkozzék a mostani balkáni helyzetről, amely — mint a tudósító mondotta. — súlyos az angolok szempontjából. Ezután óva intette a sajtót, hogy találgatásokba vagy számításokba bocsátkozzék abban a tekintetben, vajjon mi történik, ha ez vagy az bekövetkezik? A mostani helyzet — úgy mond, — olyan szövevényes, hogy maga sem mer jóslásba bocsátkozni, bár némileg jobb értesülései vannak, mint a sajtónak.

WASHINGTONBA UTAZOTT A KANADAI MINISZTERELNÖK.

Ottavából jelentik (Reuter): Mackenzie King kanadai miniszterelnök Washingtonba utazott.

Washingtonból jelentik (Reuter): George szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke javaslatot nyújtott be, amely felhatalmazza az Egyesült Államok elnökét, hogy a mostani rendkívüli viszonyok között az Egyesült Államok kikötőiben korgonyzó és használatban nem lévő idegen kereskedelmi hajókat megvásárolhatja, lefoglalhatja vagy birtokába veheti.

Fogolytábor és lakóházakat bombáztak Franciaországban az angolok

Bordeauxból jelentik: (Havas.) A Bordeaux melletti fogolytábor ellen intézett angol légitámadásról a követ-

kező részleteket közlik: Az angol bombázók harminc-harmincöt bombát, közöttük több gyújtóbombát dobtak le a fogolytáborra. Itt Északafrikából származó hadifoglyok vannak. Az angol légitámadást semmilyen hadászati szemponttal nem lehet igazolni. A tábor közelében hadászati célpontok egyáltalán nincsenek. A halottak száma 13-ra emelkedett. Hús sebesült áldozata is van a támadásnak. Az angol királyi légihaderőnek ez a jogtalan támadása a táborban, valamint Bordeaux polgári lakosságának körében nagy felháborodást keltett.

Párizsból jelentik: (NTI): Soutes

Üveg, porcellán, evő eszköz és háztartási cikkek legnagyobb választékban.

Olesó úrakban
Deutsch K. I.

üveg, porcellán keressédő Nagyvárad, Hlatky Endre utca 4.

város lakónegyede ellen a hétfőre virradó éjszaka támadást intéztek az angolok. Több házat ért gyújtó és romboló bomba. A házak nagyrészt teljesen elpusztultak. Hogy a támadásnak nem voltak halálos áldozatai, az elsősorban annak köszönhető, hogy a lakók kivétel nélkül kisémberek, akik nem tartózkodtak otthon. A többiek a pincékben kerestek menedéket.

A lakosság körében rendkívül nagy a felháborodás az angol légitámadás miatt.

Laval újra belép a francia kormányba (?)

Rómából jelentik (MTI): A Messaggero berni jelentése szerint Vichybe olyan hírek érkeztek, hogy Laval küszöbönálló visszatérésevel lehet számolni. Laval hírek szerint ismét elfoglalja a helyettes miniszterelnöki tisztet. Ugyanakkor a kormány többi tagja, állítólag, távozik helyéről.

Ftdő Plébános Urak figyelmébe!

- Missale Romanum nagy kvart forma vörös félbörkötésben, fedőlappal és sarok dús aranyozásával, — vörös metszéssel, két színnyomásban. Legújabb kiadás. Ara 90.— F
- Missale Romanum nagy kvart forma vörös egész zerge bőrkötésben, a fedőlappal és sarok művészi aranyozásával, vörös metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 130.— F
- Missale Romanum kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlappal és sarok dús aranyozásával, vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 40.— F
- Missale Romanum kis kvart forma, vörös zerge, egész bőrkötésben, fedőlappal és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 70.— F
- Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, vörös félbörkötésben, arany metszéssel. Művészi aranyozású fedőlappal, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 60.— F
- Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, művészi egész bőrkötésben, vörös metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 70.— F
- Missale Defunctorum nagy kvart formában, fekete vászonkötésben, ezüst díszítéssel fedőlappal, 1940-es kiadás. Ara 10.— P
- Missale Defunctorum nagy kvart forma, fekete félvászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 9.— F
- Missale Defunctorum kis kvart forma, egész fekete vászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 7.50 P
- Missale Defunctorum kis kvart forma, félvászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 7.— P
- Breviarum Romanum 4 kötetben, 18° formában zerge bőrkötésben vörösmetszéssel. Ara 110.— P

Megrendelhető könyvosztályunknál!

A japán minisztertanács jóváhagyta a szovjet-japán semlegességi szerződést

Heves kirohanás a washingtoni képviselőházban Roosevelttel a háborús külpolitikája ellen

Tokióból jelentik (NTI): A japán minisztertanács keddi ülésén jóváhagyta a Szovjetországgal kötött semlegességi szerződést és a ratifikálást előkészítette az államtanács számára.

A keddi sajtóértekezlet szövevénye a főbb között kijelentette, reméli, hogy Szovjetországnak Japán iránti magatartása kedvezően fog alakulni a jövőben. Ezt a Szovjetunió és a Csungking kormány közti viszonytal kapcsolatban hangsúlyozta, tekintettel az április 13-iki semlegességi egyezményre. Arra a kérdésre, hogy szállt-e a Szovjetunió továbbra is hadianyagot Csungkingnak, a szövevény azt válaszolta, hogy ezt a kérdést a jövőben kell megbeszélni. A semlegességi szerződésben ez a kérdés nem került közvetlenül szóba.

Washingtonból jelentik (NTI): Fish köztársasági képviselő a moszkvai szerződés aláírását felhasználta

Irország válaszában:

Vagy éhenhal, vagy enged az angol-amerikai nyomásnak

Hadászatiilag fontos pontokat követel Anglia Irországtól

Stockhomból jelentik: (NTI) A Svenska Tagbladet londoni tudósítójának jelentése szerint Frank Aiken ír nemzetvédelmi minisztert az elé a választás elé állították, hogy vagy Anglia rendelkezésére bocsátja Ior-

arra, hogy a képviselőházban heves támadást intézzen a szövetségi kormány külpolitikája ellen. A szerződés — mondotta — elkerülhetetlen eredménye volt a távolkeleti militarista beavatkozási politikáknak. Az Egyesült Államok európai politikáját is a leghevesebben támadta a képviselő és szemére vetette a kormánynak, hogy a kisállamokat öngyilkosságba kergeti. Beszédét azzal a felhívással fejezte be, hogy az Egyesült Államok mondjon le minden olyan kísérletről, hogy európai nemzeteket a vágóhídra vigyen.

szág déli és nyugati partjai mentén a hadászatiilag fontos pontokat, vagy pedig Irország nem kap semmiféle segítséget az Egyesült Államoktól. Anglia május elsejére totális ostromzárat jelentett be Irország ellen. Ez abból áll, hogy bevezetik a Navicert rendszert minden Irországra irányuló hajórakományra. Ennek következtében az ír nép választás elé áll, hogy vagy lassan de biztosan kiéheztek, vagy enged az angol-amerikai nyomásnak. Amerikai részről azt javasolták, hogy Irország ne Angliának, hanem pro forma az Egyesült Államoknak engedje át a katonai támaszpontokat. Amerika aztán a maga részéről bocsátja azokat Anglia rendelkezésére. Ezt a rendszert amerikai szavatosságnak nevezik, mert az Egyesült Államok kötelezi magát arra, hogy ezeket a támaszpontokat háború után ismét visszaadja Irországnak. De Valera az ír néphez intézett nem régi beszédében azt hangoztatta, hogy az ír kormány továbbra is eltökélte, hogy nem enged ezeknek a javaslatoknak.

Május 2-án nyílik és a teljes siker elé néz a Budapesti Nemzetközi Vásár

Hetek óta folyamatosan vannak a budapesti Városligetben újból mindazok a munkálatok, amelyek a Budapesti Nemzetközi Vásár szervezéséhez, építészeti megvalósításához szükségesek. Különösen az utolsó napokban vett gyors iramot az építkezés. Jellemző a munka sürgősségére, hogy a Vásár már az elmúlt héten volt kénytelen a kormány engedélyt kérni ahhoz, hogy a pavilonok építését vasárnap se kelljen szüneteltetni.

A Vásár városligeti területén körülvéve a közönség máig már közel negyven hatalmas méretű csarnok építkezését látja. Akad közöttük épület, ahol még csak a vas-, vagy a deszkaváz áll olyan, ahol a falakat már bevonták a kárpitozók, de találkoztunk már jó egynehány olyan pavillonnal is, amely mellől már a festők is elszedték az állványokat, jelölve annak, hogy ezek már végérvényesen kész csarnokok.

A számos magyar nagyvállalat változatos épületei mellett különösen érdekesek a külföldi államok részére rendelt nemzeti pavilonok, amelyeknek alapvázából is jellegzetesen hangozik ki az egyes nemzetek stílusa. A berendezés utolsó munkája az Iparcsarnok és a különböző szakmai pavilonok belső beosztásának építése. Értesülésünk szerint, ezt e héten fogják már megkezdeni.

Mindezzel a munkával párhuzamban gyors ütemben folyik a résztvevő mintegy 1500 magyar vállalat helykijelölése. A Vásár ennek a kérdésnek egyénenként való letárgyalására a szakmai csoportok tagozása szerint, egymástán hívja meg az érdekelt kiállítókat. Hangsúlyozottan figyelmeztetik ezzel kapcsolatban a kiállítókat, hogy a meghívóban megjelölt időpontot lehetőleg pontosan tartják be. Érdeke ez az egyes kiállítóknak, akiknek óhajait és külön szempontjait csak a megjelölt időponthoz tudják figyelembevenni, de kollégialis köte-

lessége ez az egyes cégeknek a többi kiállítóval szemben is, mivel a helykijelölés fennakadás nélkül való lebonyolítása általános kiállítói érdek.

A Vásár egyébként az előkészületek menetéről a napokban jelentést tett a mértékadó hivatalos tényezőknél, akik megelégedéssel vették tudomásul, hogy a május 2-án megnyíló és május 12-ig nyitvaálló Budapesti Nemzetközi Vásár munkálatai — a rendkívüli idők ellenére — a teljes siker jegyében programszerűen bonyolódhatnak le.

Diadalút volt Ante Pavelics hazatérése a független Horvátországba

Szlovákia elismerte a horvát állam önállóságát

Zágrábból jelentik (NTI): Kvaternik tábornok a zágrábi rádióban mondott rövid beszédében közölte, hogy Pavelics visszatért és átvette a hatalmat. Pavelics Kvaternik tábornokot a horvát véderő parancsnokává nevezte ki. A belbiztonság vezetésével dr. Artukovicsot bízta meg. Pavelics feloszlatta a pártokat és betiltott minden gyűlést és összejövetelt.

Berlinből jelentik (NTI): Karinthia, Krajna és Alsó-stájerország részére a katonai hadműveletek befejezése után polgári vezetőket bízta meg az igazgatással.

Berlinből jelentik: Pavelics dr. diadalmas hazatéréséről a független Horvátországba és fogadtatásáról a Német Távíratok Iroda a következőket jelentti:

A horvát népnek régi álma vált valóra. Horvátország független lett. Pavelics horvát államfőnek a számkivetésből való visszatérése Fiumétől kezdve diadalút volt. Károlyvárosban

Kvaternik tábornok, hadügyminiszter, valamint egy német hadvezénylő üdvözölte. Olasz tiszték is megjelentek a fogadáson. Ezek Fiuméből jöttek. Horvátország államfője az ujongó parasztok között szölt arról a napról, amely valóra váltotta a horvát szabadságot a nép évszázados álmát. Beszéde végén köszönetet mondott a Führernek és a véderőnek.

Pozsonyban jelentik (Bud. Tud.): Szlovákia formálisan elismerte a horvát állam önállóságát. Ebből az alkalmából Szlovákia vezető férfiai üdvözlő táviratot küldtek a horvát állam vezető személyeinek.

Szörmék, bundák nyári megóvását

felelősség mellett vállalom

Halász Imre szücsmester Kazinczy utca 4. Színház mellett.

MINDIG JÓ HA KÉZNÉL VAN AZ **ASPIRIN** TABLETTA

Beiktatták Kolozsvár főispánját és közgazgatási bizottságát

Kolozsvárról jelentik: (MTI) A hazatért Kolozsvár törvényhatósági bizottsága most tartotta első közgyűlését, amelyen beiktatták Inczedy-Joksmann Ödön főispánt.

Az ünnepi közgyűlést Gaál Elemér alispán nyitotta meg. Megemlékezett az elmúlt huszonkét éves szenvedésről. Azután Szász Ferenc főjegyző köszöntötte az új főispánt, aki vázolta programját, amelynek célkitűzése a vármegye jólétének és boldogulásának előmozdítása.

Hangzott, hogy magyar és román között nem tesz különbséget. Elvárja azonban a románságtól, hogy beleilleszkedjen a szentsívtváni birodalomba és együttműködjenek.

A főispán nagy tetszéssel fogadott beszéde után gróf Bethlen György titkos tanácsos üdvözölte az új főispánt a törvényhatóság nevében.

Próbagyilkosságokat tartatnak a Vaszgárda tagjaival

Bukarestből jelentik a Magyar Távíratok Iroda: Kedden Max London borkereskedő gyilkosairól megállapították, hogy aktív tagjai a Vaszgárda és az úgynevezett Haláljárda alakulatnak. A gyilkosok elfogásuk alkalmával is viselték a Vaszgárda jelvényét. A gyilkosság tulajdonképpen csak próba volt. Így kellett először megmutatni a tetteseknek rátermettségüket és elszántságukat.

A Vaszgárda további célja az volt, hogy lássa milyen eszközökkel felelnek a bíróságok a gyilkosságra. Az egyik gyilkos Niculescu 22 éves könyvkötőgöd, a másik Jonescu 21 éves pincér. A bukaresti hadbírósg mindkettőt halálra ítélte és az ítélet kedden az esti órákban végre is hajtották.

A hadbírósg által halálraítélt két másik vádlottat, miután az ítéletet helybenuagyták, szerdán végzik ki.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Hírei

Utazási kedvezmények és különvonatok a Budapesti Nemzetközi Vásárra. A Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói a vásárigazolvány alapján a magyar vonalak ez évben is 50 százalékos utazási kedvezményben részesülnek. A május 2-án megnyíló vásárra már április 26-tól kedvezményesen lehet Budapestre felutazni. Tekintettel a rendkívüli viszonyokra, a vásár vezetőség ezen túlmenően biztosítani kívánja látogatói számára, hogy azok minden nehézség nélkül, kényelmesen tehermentesen meg utazásukat a vásárra. Ezért tárgyalásokat folytat a MÁV-val, hogy a menetrend szerinti vonatokon kívül nagyszámú különvonatot is indítsanak a vásár alkalmából a fővárosba. Ezek a különvonatok a vásár egész tartama alatt, tehát május 2-től 12-ig közlekedni fognak és a vásárra utazást úgy időbeosztás, mint kényelem szempontjából rendkívül megkönnyítik.

Törökország hivatalosan részt vesz a Budapesti Nemzetközi Vásáron. A Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége hivatalos átiratot kapott Ankarából, amely szerint a török kormány elhatározta, hogy nagyszabású nemzeti pavillont állít fel a május 2-től 12-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásáron. E pavillonban bemutatásra kerülnek mindazok az áruk, amelyeket Törökország exportálni tud és amelyek a mai fokozott árukereslet mellett igen nagy érdeklődésre tarthatnak számot. A Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége nagy örömmel vette tudomásul a török kormány elhatározását és a török nemzeti pavillon számára az v. n. „Nemzetek Terén” igen előkelő helyet biztosított.

A Budapesti Nemzetközi Vásár ez évben is megkapta az olasz vasúti kedvezményt. A rendkívüli viszonyokra való tekintettel Olaszország mindennemű vasúti kedvezményének engedélyezését felüszerezte. A szoros olasz-magyar baráti kapcsolatokra és a két ország közötti gazdasági együttműködésre jellemző, hogy az olasz kormány a Budapesti Nemzetközi Vásárral kivételesen tett, úgy hogy a vásár látogatói a vásárigazolvány alapján ez évben is 30 százalékos utazási kedvezményben részesülnek. Az áruszállítási kedvezmény 50 százaléka a visszaszállítás díjából.

A Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak megfelelő elszállásolásáról gondoskodás történik. A május 2. és 12. közt megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár előkészületei során a vásár vezetősége már most nagy körültekintéssel foglalkozik a látogatók elszállásolásának kérdésével. Erre annál inkább van szükség mert a visszacsatolt területekről, különösen a felszabadult Erdélyből előreláthatólag igen nagy tömegek fognak a vásárra özönlöni. Az elszállásolásról, mint az előző években, ismét Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala gondoskodik, amely máris megtett minden szükséges intézkedést, hogy a budapesti szállodákban, penziókban és magánlakásokban megfelelő számú szoba álljon a vásárlátogatók rendelkezésére. A szobajelnyelést mindenesetre tanácsos a vásárigazolványhoz csatolt levelezőlap útján a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatalnak mielőbb bejelenteni.

Április 20-tól korlátozzák a gépjárművek forgalmát

Csak megkülönböztetett jelzésű gépkocsik vehetnek részt a közforgalomban. Motorkerékpárosokra nem vonatkozik a rendelet

Budapestről jelentik: (MTI) A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter, illetve a belügyminiszter a közúti gépjárművek forgalmát április 20-ától nagymértékben korlátozta. A korlátozás az alábbi irányelvek szerint történt:

Április 20-ától kezdve a megkülönböztetett jelzés nélküli gépjárművek nem vehetnek részt a forgalomban. A motorkerékpárosokra nem vonatkozik a rendelet.

A rendeletben felsorolt többi gépjármű és pedig az állami, önkormányzati hatóságok intézetek, intézmények gépei végül azok a gépjárművek, amelyek honvédelmi szolgáltatások alól

mentesek, a mentesítés időtartama alatt, csak akkor vehetnek részt a forgalomban, ha az elsőfokú rendőrhatalóság megkülönböztetett jelzéssel ellátta. A többi gépjármű akkor vehet részt a forgalomban, ha a közlekedésügyi miniszterium tárcaközi bizottsága engedélyezte és az engedély alapján a rendőrhatalóság a jelzést kiszolgáltatta. Az erre irányuló kérelmek az illetékes miniszteriumhoz kell benyújtani.

Illetékes körök felhívják a gépjárműtulajdonosok figyelmét arra, hogy útján csak fontos közérdekből adnak engedélyt, csak azok forduljanak a bizottsághoz, akiknél a közérdek fennforog.

Országunk képe számok tükrében

Biztató és meggondolkoztató adatok születésről, házasságkötésről, munkáról, iparról, termésről, kivitelről és behozatalról

A Központi Statisztikai Hivatal most hozta nyilvánosságra összefoglaló helyzetjelentését az elmúlt esztendőről.

A jelentés szerint a házasságkötések-nél meglehetősen nagyfokú csökkenést találunk. Az élveszületések száma ötvenedeten emelkedett, amelyet azonban a halálzási viszonyok romlása nemcsak kiegyenlített, de némelyfelül is mult, aminek következtében természetes szaporulatunk valamivel gyengébb, mint 1939-ben.

A szakszervezetek által kimutatott munkanélküliek száma az 1940. év átlagai szerint 11.437 volt, ezekkel kevesebb, mint az előző évben. Az 1940. év a munkanélküliekre vonatkozólag az elmúlt évek legalacsonyabb számát mutatja, ami a nagyarányú árami beruházások és általában az ipar erős foglalkoztatásának a következménye.

FELFELE IVEL AZ IPAR

Az ipar erős foglalkoztatottságát emel még jobban mutatja, hogy a társadalombiztosítás szerveknél biztosított egyének száma 1940-ben elérte az 1,3 milliót, ami 1935-ből képest 232.000 főnyi növekedést jelent, az 1939. évi pedig közel 70.000-rel mulja felül.

A munkabérek az 1940. évben általános emelkedést mutattak.

A mezőgazdaság a megelőző kedvező esztendővel szemben, éppen a döntőjelentőségű gabonaműveknél melyen az átlag alatt maradó eredményeket produkált. A szokatlanul gyenge gyümölcstermés és a nagyrészen elpusztult bortermés is erősen hozzájárult a helyzet súlyosbításához. Viszont a kárpátvidéki területeknél jobb volt a termés az előző évinél.

A mezőgazdaság vásárlóereje emelkedett. A növényi eredetű termékek árszínvonala egy év alatt 37,8 százalékkal, az állati eredetű termékeké pedig 42,1 százalékkal nőtt, szemben az ipari árszínvonnálal bekövetkezett 13,2 százalékos emelkedéssel, amivel a két árszínvonal közötti diszparitás jelentősen csökkent, sőt az év végével teljesen el is tűnt.

A kárpátaljai terméseredmények nélkül búzából 33,8 százalékkal, árpából 12,5 százalékkal roszból 19,7 százalékkal, dohányból 16,7 százalékkal kevesebbet termeltünk. Emelkedett a zabtermés 7,4 százalékkal, a burgonyatermés 37,8 százalékkal, a cukorrépa-termés 31,5 százalékkal. A bortermés egészen katasztrófális eredménnyel zárult, a musttermés 78,5 százalékkal volt kevesebb. Magyarország állatállománya, a juhállományt kivéve, emelkedett.

Az ipari termelés az 1940. év derekán, kapacitálásának teljes kihasználásával elérte a csúcspontot. Az 1940. év második felében már egyes iparágakban bizonyos üzemi korlátozások váltak szükségessé. A korlátozások fő oka a jelentkező nyersanyaghiány volt de az állami investíciós tevékenység némely részének programszerinti befejezése is éreztette hatását.

Köszétermelésünk az 1939. évi termeléséhez képest 9,1 százalékos emelkedést, barnaszétermelésünk 4,4 százalékos, tehát jelentéktelen csökkenést mutat.

TÖBB VILLAMOSÁRAM FOGYOTT

A villamosáramfogyasztás 16,2 százalékkal volt több, ennek a többletnek legnagyobb része az iparra esik.

A külkereskedelmi forgalom passzív egyenleget mutat. Kivitelünket kényszerben lassította a rossz termés, míg behozatalunkat beruházási programunk végrehajtása következtében szükségszerűen fokoznunk kellett. A nyersanyaghiány miatt készárak fokozott importjára erős törekvés nyilvánult meg, különösen a textiliek terén.

NÖVEKEDETT A BEHOZATAL

Erősen megnövekedett a szénnek és mindenfajta gépnek a behozatala. Nem szabad megfeledkeznünk külkereskedelmünk passzivitásának vizsgálatánál arról, hogy a behozatali készgyártmányok ára sokkal nagyobb mértékben emelkedett, mint kiviteli cikkünké — Olaszország hadbalépése után tenger-

rentuli kereskedelmünk csaknem teljesen megszűnt.

A betétállomány az elmúlt év folyamán jelentősen emelkedett. A fizetési-képtelenségi esetek száma az egész év folyamán alacsony volt. Mindössze 19 csödeset volt, a magán- és kényszer-egyezségi esetek száma összesen 148-ra rugott.

Nagyvárad thjf. város polgármestere
8036—1941. kig. szám

Hirdetmény

Az 1938. évi XXXI. t. c. végrehajtási utasításának a 85.000—1938. F. M. sz. 10. §-ában foglalt rendelkezések alapján alulírott polgármester a nagyvárad-i hegyközség alakuló közgyűlését 1941. évi április hó 27-én délelőtt 11 órára hívom össze a városháza közgyűlési termében az alábbi tárgysorozattal:

1. Szavazati jogok megállapítása a lajstrom alapján
2. Hegyközség megalakítása.
3. Hegyközségi elnök, tanácsai képviselők, hegybíró és a választmány megválasztása.
4. Hegyközségi elnök székfoglaló beszéde.
5. Hegybirói jelentés a Hegyközség állapotáról.
6. Hegyközség 1941. évi költségvetés előirányzata.
7. Hegyközségi szabályrendelet beterjesztése.
8. Esetleges indítványok.

Felhívom a hegyközség tagjait, hogy az alakuló közgyűlésen lehetőleg valamennyien jelenjenek meg, mert a közgyűlést csak azon esetben tarthatom meg, ha az 1938. évi XXXI. t. c. 6. pontja értelmében a Hegyközség tagjainak legalább egyharmada megjelent.

Határozat képtelenség esetén az alakuló közgyűlést a fent hivatkozott törvény hely értelmében 1941. évi május hó 4-én délelőtt 11 órakor tartom meg ugyanott, a megjelentekre tekintet nélkül.

Nagyvárad, 1941. április hó 16-án.

Dr Soós István, s. k.
polgármestere.

1941. El. XXIV. D. 51. szám.

Hirdetmény

Az 1874. évi XXXV. t. c. 15. §-a szerinti értelemben közhírré teszem, hogy a magyar kir. Igazságügyminiszter urnak 1941. évi március hó 29. napján 12.096—1941. I. M. E. szám alatt kelt rendeletével a nagyvárad-i kir. közjegyzővé kinevezett dr. Koltz Jenő közjegyzői irodáját Nagyváradon, Hitler Adolf utca 2. szám alatt — mely helyiségnek a Rákóczi ut 6. szám alatt is van bejárata — a mai napon megnyitotta.

Nagyvárad, 1941. évi április hó 10. napján.

Dr Ungváry Antal,
kir. törvényszéki elnök.

A nagyvárad-i m. kir. bábaképző intézet felvételi hirdetményt bocsátott ki a folyó évi szeptember hónapban kezdődő 12 hónapos bábaképző tanfolyamra.

Folyamodni lehet május hó 15-ig az intézet igazgatósága által kiadott és válaszbélyeg beküldése ellenében megszereshető folyamodvány úrlapon.

Közelebbi felvilágosításokat Nagyváradon a m. kir. tisztifőorvosi hivatal, vidéken pedig a m. kir. tisztifőorvosok adnak.

Nagyvárad, 1941. április 15.

M. kir. tisztifőorvos.

Bulgária megszakította diplomáciai kapcsolatait Szerbiával

Teljessé vált a szerb hadsereg veresége. Görögországban meneküléssé változott az angol csapatok visszavonulása

Az ausztráliai hadügyminiszter mondotta: a brit világbirodalom a legsúlyosabb válság előtt áll

Szófiából jelentik (NTI) Bulgária kedden megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Jugoszláviával. A bolgár távirati iroda erről a következő hivatalos közleményt adta ki:

A bolgár kormány ma megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Jugoszláviával. Április eleje óta jugoszláv csapatrészek indokolatlan támadásokat intéztek a határország ellen. Több bolgár várost jugoszláv repülőgépek légi támadása ért és ennek folyamán polgári személyeket, különösen asszonyokat és gyermekeket megöltek. A főok az a megállapítás, hogy a szófiái jugoszláv követség tagjai kapcsolatokat tartottak fenn felforgató elemekkel, amelyek zavarokat és államcsínyt készítettek elő. Ez kiténik azokból a kiáltványokból, amelyeket Jugoszláviában nyomtattak s a felforgató elemekkel osztatták szét.

Sok száz katona esett fogságba egyetlen puskaélés nélkül

Berlinből jelentik (NTI). A német páncélos csapatok villámszerű jugoszláviai előnyomulása nemcsak a készenlében, lévő csapatok számára, hanem a tartalékok részére is végzetessé vált. Az egyik német páncélos csapatnak sikerült az egyik pályaudvaron egy katonavonatot meglepni és sok száz katona esett fogságba egyetlen puskaélés nélkül.

A német véderőparancsnokság tegnapi jelentése szerint a német és olasz csapatok Mostár és Szerajevó térségében folytatták a szerb hadsereg üldözését és bekerítését. Sok foglyot ejtettek, köztük a déli szerb hadsereg főparancsnokát is. Közli a német jelentés azt is, hogy a magyar csapatok befejezték a Dráva és Duna háromszög megszállását. Keleten tovább nyomultak déli irányban. Elérték a Dunát és megszállták Ujvideket.

Észak-Görögországban német gyors csapatok visszazoritották a brit páncélos erőket, majd elfoglalták Tolemaist és Kozanit, majd Szerbiától északra kikényszerítették az átkelést Aliahmonon.

Harminc brit páncélcsoport megsemmisítettünk.

Más kötelékeink Szalonikától előre nyomultak déli irányban.

A Száva és Drina közt felmorzsolták az ellenséges erőket és a menetoszlopokat. Hasonlóképpen a Boszna völgyében is.

A Pireusz kikötője ellen intézett bombatámadás során a légi haderő négy kereskedelmi hajót 35 ezer tonnatartalommal elsüllyesztett. 8 hajót súlyosan megrongáltak és a kikötőben tüzet okoztak.

Az Elusio-öbölben és Pireusz előtt eltaláltunk súlyosan egy rombolót és három nagy kereskedelmi hajót.

A brit sziget körül fekvő tengerfészeken megrongáltak kétfő ellenséges kereskedelmi hajót.

TELJESEN BEKERÍTETTÉK A NÉMETEK A SZERB HADSEREGET

Berlinből jelentik (NTI): A keddi hadijelentéshez kiegészítőleg közlik: Az elmúlt hét hadieseményei után megállapítható, hogy a szerb hadsereg veresége teljes. A szerb csapatokat a németek bekerítették. A menet-

oszlopokat és a vasuti szállítmányokat állandóan bombázzák. A megvert hadsereg maradványai a hercegovinai hegyvidéken torlódtak össze. Egy hét alatt sikerült tehát egymilliós hadsereget megverni és kemény üldözéssel véglegesen szétverni. Az angolok április 14-én bocsátkoztak elő-

szőr harcra. A németek visszavetették őket. Második Dünkirchen játszódik le, azonban a britek legközelebbi támaszpontjáig ezerkilométeres tenzertől van. A német harci egységek Pireusban négy nagy szállítóhajót 32 ezer tonnával elsüllyesztettek. Nyolc másik hajót olyan súlyosan megrongáltak, hogy egyelőre nem lehet felhasználni.

Az olasz véderőparancsnokság szerdai jelentése szerint Szerbiában a második hadsereg csapatai összekötésbe léptek a Zára felől érkező csapatokkal és elfoglalták Knint. Egy másik hadoszlop elérte Szebenicot. Tengerészeti és fegyveres osztagok befejezték a Zára környékén lévő szigetek elfoglalását. Albániában Skuta, ritól északra megtörték a szerbek hadműveletét. A görög harctéren az olasz csapatok bevonultak Koricába.

Közli a jelentés az egyiptomi Solum elfoglalásáról.

Egyre nagyobb méreteket ölt az angol csapatok görögországi partraszállása

Amszterdamból jelentik (NTI): Az angol rádió közlése szerint az ausztráliai hadügyminiszter kijelentette, hogy a brit világbirodalom Franciaország összeomlása óta most áll a legsúlyosabb válság előtt.

Berlinből jelentik (NTI): A német csapatok Szaloniki irányából előre nyomultak délnyugati irányban és megkezdték a visszavonuló angolok üldözését.

Szalonikiból jelentik (NTI): Megbízható forrásból nyert értesülés szerint a görög partok mentén az angolok hajóraszállása egyre nagyobb méreteket ölt.

Megfigyelték, hogy a német beavatkozás következtében az angol csapatok hátravonulása egyre inkább meneküléssé válik.

Az angol csapatoknak csak az utóvédje veszi fel a küzdelmet, hogy így a visszavonuló csapatokat fedezni tudják.

Az angolok görög hadi és kereskedelmi hajókon próbálnak biztonságba jutni. A britek fegyveres erőszakkal kényszerítették hajóikat átadására azokat a kereskedelmi hajókapitányokat, akik vonakodtak átengedni hajóikat az angoloknak!

Hamarabb visszavonultak az angolok, mint a görögök

Berlinből jelentik (NTI): Mint a Német Távirati Iroda értesül, az angolok Görögországban hamarabb visszavonultak a németek elől, mint a görögök. Az angol hadügyminisztérium április 14-én hivatalos jelentésben közölte, hogy a Görögországban lévő angol csapatok újabb állásokba vonultak vissza. Két órával később azt jelentették, hogy a fenti angol visszavonulás ellenére is, a Balkán katonai helyzete továbbra is zavaros maradt. Ugyanez a jelentés azt is állította, hogy az angol csapatok felelősek a görögök visszavonulásáért. Ezt az állítást a tények megcáfolták.

Berlinből jelentik (NTI): Egy horvát újság közlése szerint Mostar vidékén a szerbek és horvátok között heves harc kezdődött.

Tiranából jelentik (Stefani): Egy olasz hadoszlop elfoglalt egy szerb tengerészeti löszraktárt. A tengerészek hatásosan támogatták annak az olasz oszlopnak tevékenységét, amely

keresztül törte az angol-görög sereg jobbszárnyát.

ERŐS ÜTEMBEN FOLYIK ÉSZAK-AFRIKÁBAN A MEGVERT ANGOL CSAPATOK ÜLDÖZÉSE

Berlinből jelentik (NTI): A német és olasz csapatok erős ütemben folytatják az Észak-Afrikában megvert angol csapatok üldözését. Rengeteg hadizsákmány jutott birtokukba.

Newyorkból jelentik: Az egyik amerikai rádió közlése szerint Wavel tábornok elrendelte, hogy vonják vissza a nyugati sivatagi haderőt. A haderő Marsa Matru közelében foglal állást. Ugy látszik Wavel nem szándékozik Sidi el Barranit védeni.

Berlinből jelentik (Stefani): Wavel tábornok visszatért Kairóba és megbeszélést folytatott az egyiptomi miniszterekkel. Az egyiptomi képviselőház a megbeszélés után tiltkos ülésre ült össze. Wavel azt kérte, hogy az ország megvédelmezése végett bocsás-

sák rendelkezésre Egyiptom haderőjét

TELITALÁLAT ÉRT EGY TIZENKÉTEZER TONNÁS CSAPATSZÁLLÍTÓ HAJÓT

Berlinből jelentik (NTI): A dalmát part mentén német zuhanóbombázók telibe találtak egy tizenkétezer tonnas csapatszallítóhajót. Számolni lehet a hajó elvesztésével.

Német harci repülőgépek támadták Délanglia repülőtereit. A repülőgépek személyzete jelentette, hogy a rombolásokon kívül több tüzet is megállapítottak. Pembroke repülőterén rendkívül erős robbanást figyeltek meg. Nyilván a benzinraktár robbant fel. Portland kikötőjében a támadás nyomán három nagy tüzet figyeltek meg. Német gépek olasz gépek kíséretében jó eredménnyel bombázták Tobruk katonai berendezéseit. Három angol vadászgépet az olaszok lelőttek. Hétfőn a délutáni órákban német zuhanó bombázók olasz gépek védelme alatt előretörték Tobruk hajócsélpjái ellen. Két angol gépet lelőttek. Egy nyolcezer tonnás hajót telitalálat ért. Egy másik bomba közvetlenül a hajó fara mellett csapódott be.

A német léghaderő nagyhatású támadást intézett Északírországi hadicélpjái ellen.

Berlinből jelentik (NTI): Angol repülőgépek behatoltak Németország fölé és robbanó, valamint gyújtóbombákat dobtak le. Több helyen épületek dőltek romba. Két ember meghalt, többen megsérültek. A haditengerészet egy gépet lelőtt.

A honvédelmi szolgáltatás és gazdasági gépek

Hogyan juthatnak a gazdák kedvezményes ásványolajhoz?

Budapestről jelentik (MTI) A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a honvédelmi szolgáltatás címén igénybevevett mezőgazdasági motorok hajtásához szükséges kedvezményes adótételű ásványolaj beszerzéséről és felhasználásáról.

Mint ismeretes, kötelezni lehet a gazdasági gépek tulajdonosait, hogy gépeiket mezőgazdasági munkák elvégzésére ideiglenesen átengedjék. A kedvezményes ásványolaj felhasználásának engedélyét a pénzügyőri szakaszok adják ki. Felvilágosítást az érdekeltek a pénzügyőri szakasztól kaphatnak.

Tiszay Kálmán

épület és műbutorasztalos
Nagyvárad, Verbőczy-u. 4 sz.

A levelekre rá kell írni a feladó nevét és címét is

Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendeletére a feladó nevét és címét feljegyezni köteles a bárhová szóló küldeményekre. Ehhez képest a feladó tisztviselő kezéhez adott, illetve a levélszekrény útján feladott nem ajánlott küldeményeket, amelyeken nem jegyezték fel a feladó nevét és címét, a posta nem továbbítja.

A Belvárosi mozgóban
Szerdán utoljára:

Európa nem válaszol

Csütörtöktől: **A BOR**
Gárdonyi G. népszínműve.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth. 1
Szerdán utoljára

Áranyváros

Csütörtöktől
EDES MOSTOHA

APOLLOBAN

Oriási siker

Karády Katalin és Jávör Pál
zenés-táncos vígjátéka

Egy tál lencse

Kijelölték a nagyváradi cukor, fa és petróleum kiskereskedőket

(Befejező közlemény)

Cukorkereskedők:

Füstös András, Nagy Pál, Kokos Jánosné, Thalmeiner Gusztáv, Thalmeiner Viktor, Thalmeiner Ferenc, Viktor Istvánné, Lukács Odón, öz. Popovics Jánosné, öz. Czina Sándorné, Isztráti Eszter, Magyar Györgyné, Kós Endre, Jakab Gyula, Tarczali Józsefné, Meinel Gyula, Zsenyey Pál, Hangya főüzlet I, II, III-as fiók, Haraszthy István, Ludász Sándorné, Nagy Ferenc, Felvinczy József, Vasutasok Fogyasztási Szövetkezete, Adámszky Ferenc, öz. Szima Gáborné, Galló Imréné, Novák Istvánné, Adámszky Sándor, Kiss Iván, Bartsch Ernőné, Reiner Ferencné, Fejes József, Róth György, Tarr Jenő, Balázs Miklós, Ritter Antal, Trébics Farkas, öz. Weisz Gyuláné, öz. Vadász Lászlóné, Taub Lajosné, Veintraub Sándor, ifj. Popper József, Rosenfeld István, Altmann Mór, Lichtmann László, öz. Hass Simonné, öz. Vadász Sándorné.
A m. kir. K. K. M. 106400—1940. számú rendelete alapján

tüzifakiskereskedőkké

a következőket jelöltem ki:

Mocsáry Ferenc, Albert Zoltán, Hedrich Richard, Barna Sámuel, Szakács Viktor, Tomes Ernő, Jóó Lajos, Makranczy András, Serbán Pál, Bordás Lajosné, Cser Margit, Felvinczy József, Nagy János, Német Irma, öz. Kozmáry Bertalané, Abrudán Sándor, Ball Imre, Balla Imre Földessy Sándor, Kállai Lajos, Szenté Márton, Magyar László, Mertz Kálmán, Korbutz József, Nagy Erzsébet, dr. Lillin Endre, Kenyerés Sándor, Jeney Sándor, Levay Erzsébet, Passaly László, Csonka István, Tyukay István, Heiler József, Lengyel Endre, Baonits Dezső, Kristók Gábor, Balló Lajos, Korbutz Ferenc, Siket György, Krammer Ferencné, Szabó János, Huszár Istvánné, Teorán József, Papp Mihályné, Szabó Sándor, Karácsony József, Hibácskó György, Leinrer Lajos, Szász Ernő, Bóldi Károly, Novák Gyula, Mező István, Szekeres Gyula, Szabó István, Bereczky Gyula, Rusz Gergelyné, Gesztij Iona, Szilágyi Károlyné, Zerdik Rigóbert, Valeanu Veturia, Tóth Margit, Nagy Sándor, Günther Ferenc, Millye Árpád, Magyar Barnáné, Varga János, Józse János, Laczi József, Balogh Józsefné, Argvelán György, Szabó Józsefné, öz. Berényi Józsefné, Oláh József, Vaskó Róza, Czirják Kálmán, Miklós Sándorné, Ertsey Zsigmond, Nagy István, Marom Pálné, Gergely József, Jakab Gyula, Koszta Mihály, Koszta János, Koszta Tivadar, Füstös András, Nagy Pál, Kokos Jánosné, Kun Lajos, Pallos László, Thalmeiner Gusztáv, Thalmeiner Ferencné, Viktor Istvánné, Fekete László, Hottya Károlyné, Zatu-reczky József, Lukács Odón, öz. Popovics Jánosné, Oláh Lajos, Isztráti Eszter, Róth József, Magyar Györgyné, Lőkös Endre, Tarczali Józsefné, Zsenyey Pál, Haraszthy István, Hangya Szövetkezet főüzlet I, II, III-as fiókja és fiatelepe, Ludász Sándorné, Fa és Szén kereskedelmi r. t. Felvinczy József, Nagy Ferenc, Adámszky Ferenc, öz. Szima Gáborné, Galló Imréné, Novák Istvánné, Adámszky Sándor, Kiss Irén, Vasutasok Fogyasztási Szövetkezete, Bartsch Ernőné, Vlád Sándor fakereskedő, Reiner Ferencné, Tóth György, Balázs Miklós, dr. Grósz Sándor, Ritter Antal, öz. Weisz Gyuláné, Trébics Farkas, Veintraub Sándor, öz. Weiszgláz Lászlóné, Licht-

mann László, Bihar Fátalep, Hirschmann Miksáné, öz. Hass Simonné.
A m. kir. K. K. M. 119.500—I. b—1941 számú rendelete alapján

petróleum kiskereskedőkké

a következőket jelöltem ki:

Jóó Lajos, Felvinczy József, Serbán Pál, öz. Rozmári Bertalané, Szócs Dénes és Tóth Gyula, Abrudán Sándor, Ball Imre, Balla Imre, Földesi Sándor, Makranczy András, Kállai Lajos, Szenté Márton, Magyar László, Balogh László, Fekete László, Nagy János, Némethi Irma, Bordás Lajosné, Korbutz Ferenc, Sichei György, Krammer Ferencné, Szabó János, Huszár Istvánné, Teorán József, Tomes Ernő, Nagy Erzsébet, Albert Zoltán, Tóth György, Passaly László, Cser Margit, Szekeres Gyula, Szabó Istvánné, Bereczky Gyula, Rusz Gergelyné, Gesztij Iona, Szilágyi Károlyné, Zerdik Rigóbert, Valeanu Veturia, Tóth Margit, Nagy Sándor, Günther Ferenc, Millye Árpád, Magyar Barnáné, Varga János, Gyagyovszky Viktor, Jenny Nándor, Józsa

János, Laczi József, Balogh Józsefné, Argvelán György, Mocsári Ferenc, Papp Mihályné, Szabó Sándor, Karácsony József, Hibácskó György, Leinrer Lajos, Szász Ernő, Bóldi Károly, Novák Gyula, Hottya Károlyné, Korbutz József, Mertz Kálmán, Balló Lajos, Kristóf Gábor, Mező István, Szabó Józsefné, Berényi Józsefné, Oláh József, Vaskó Rozália, Czirják Kálmán, Oláh Lajos, Nagy István, Gergely József, Koszta Mihály, Koszta János, Koszta Tivadar, Füstös András, Nagy Pál, Kokos Jánosné, Thalmeiner Gusztáv, Thalmeiner Viktor, Thalmeiner Ferencné, Viktor Istvánné, Lukács Odón, öz. Popovics Jánosné, Szabó Zoltán, öz. Czina Sándorné, Isztráti Eszter, Magyar Györgyné, Jakab Gyula, Zsenyey Pál, Tarczali Józsefné, Lőkös Endre, Haraszthy István, Hangya Szövetkezet főüzlete, I, II-es fiók, Ludász Sándorné, Hangya Szövetkezet III. számú fiók, Felvinczy József, Nagy Ferenc, Vasutasok Fogyasztási Szövetkezete, Adámszky Ferenc, öz. Szima Gáborné, Galló Imréné, Novák Istvánné, Adámszky Sándor, Kiss Irén, Bartsch Ernőné, Reiner Ferencné, Fejes József, Tóth György, Tarr Jenő, Balázs Miklós, Ritter Antal, Trébics Farkas, öz. Weisz Gyuláné, Altmann Mór, Popper József, Taub Lajosné, Veintraub Sándor, Rosenfeld István, Lichtmann László, öz. Hass Simonné.
Nagyvárad, 1941. április 9-án.

Dr. Soós István, s. k.
polgármester.

GAZDASÁGI ÉLET

A magyar szövetkezeti jogszabályokat kiterjesztették az erdélyi területekre is

Folytatás.)

5. §.

A Szövetség köteles a jelen rendelet hatálybalépésétől számított három hónap alatt a hatálybalépő jogszabályoknak és a jelen rendeletben foglaltaknak megfelelő új alapszabályokat készíteni és azokat jóváhagyás végett a pénzügyminiszterhez feljeszteni.

6. §.

A Szövetséget tagszövetkezetei, úgyszintén minden erdélyi hitelszövetkezet tekintetében — figyelem nélkül arra, hogy az tagjai sorába tartozik-e — a felügyelet és ellenőrzés körében ugyanolyan jogok illetik meg, mint amilyen jogokat az 1898. XXIII. törvények és az ezt kiegészítő és módosító jogszabályok az Országos Központi Hitelszövetkezet számára biztosítanak a saját tagszövetkezetei felett. A jelen bekezdés rendelkezései szempontjából hitelszövetkezetnek kell tekinteni azokat a szövetkezeteket is, amelyek nem kizárólagosan, hanem egyéb üzleti tevékenység mellett foglalkoznak betégyűjtéssel vagy pénzkölcsönök folyósításával.

A Szövetség állandóan figyelemmel kíséri az előbbi bekezdés alá nem eső többi erdélyi szövetkezet üzlet- és ügyvitelét is avégből, hogy ebben a közgazdaság érdekeinek megfelelő elvek érvényesüljenek. Ennek a feladatnak ellátása körében a szövetkezetek üzletvitelét és ügykezelését, könyveit és levelezését kiküldött útján bármikor megvizsgálhatja és a

megvizsgált szövetkezet igazgatóságát megfelelő intézkedésekre utasíthatja. A szükségeshez képest arra is, hogy a vizsgálat alapján felmerült észrevételeket meghatározott határidő alatt összehívandó közgyűlés elé terjessze. A Szövetség a felülvizsgálat eredményét a cégbírósággal is közölheti. Ha a szövetkezet az észrevételekben meghatározott követelményeknek nem felel meg, a Szövetség a pénzügyminiszterhez jelentést tesz. A szövetkezet alapszabályának módosításához a Szövetségről hozzájárulása szükséges. A pénzügyminiszter a szövetkezet tekintetében a közhiteli vagy más közérdekű szempontból szükséges intézkedéseket megteszi, így a szövetkezet felügyelöt rendelhet ki, akár azzal a jogkörrel, hogy a szövetkezet szerveinek intézkedései ellen óvást emelhet. A pénzügyminiszter a szövetkezet gazdasági célja szerint illetékes miniszterrel, egyetértve szükség esetén a szövetkezet felosztását is elrendelheti a felszámolókat; rendelhet ki a felszámolással másik szövetkezet is megbízható. Ha a pénzügyminiszter azzal a jogkörrel rendelkezik felügyelöt, hogy a szövetkezet szerveinek intézkedései ellen óvást emelhet, a felügyelő a szövetkezet üzletét és ügyvitelét, könyveit és levelezését bármikor megvizsgálhatja; a szövetkezet igazgatóságának (végrehajtó bizottságának) ülésén a szövetkezet közgyűlésén jelen lehet és meghatározhatja azokat az intézkedéseket, amelyeket a szövetkezet szervei foglaltatás előtt vele közölni tartoznak.

Ha a felügyelő a szövetkezet valamely szerve által tervezett intézkedés ellen óvást emel, az intézkedést foganatosítani nem lehet. A szövetkezet az óvás ellen, annak közlésétől számított nyolc nap alatt a pénzügyminiszterhez panaszt tehet. A pénzügyminiszter a jelen bekezdés rendelkezései alapján tett intézkedéseiről a cégbíróságot értesíti; a bíróság a miniszter közlése alapján a szükséges bejegyzéseket elrendeli.

A jelen rendelet hatálybalépésekor fennálló bármely szövetkezet működését csak akkor folytathatja, ha a Szövetség a szövetkezet alapszabályának módosításához hozzájárul; a jelen rendelet hatálybalépése után bármely szövetkezet csak a Szövetség hozzájárulásával alakulhat.

A jelen §-ban meghatározott felügyelet és ellenőrzés az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének kötelekebe tartozó szövetkezetekre nem terjed ki.

7. §.

A Szövetség köteleken kívül álló szövetkezetek felügyeletét és ellenőrzését a Szövetség az ezeknek a tennivalóknak ellátására alakított választmány útján gyakorolja.

A választmány elnöke a Szövetség elnöke; tagjai a Szövetség igazgatósága által, valamint a visszacsatolt erdélyi területen működő szövetkezeti központok igazgatóságai által kijelölt egy-egy kiküldött s a pénzügyminiszter által kinevezett szakértők. A választmányok a pénzügyminiszter annyi szakértőt nevezhet ki, tagul, mint amennyi a központok által kijelölt tagok száma.

A választmány üléseire a Szövetség mellé kinevezett kormánybiztost meg kell hívni; a kormánybiztossal külön kell közölni az olyan ülésben hozott határozatokat, amelyben a kormánybiztos nem vett részt. A kormánybiztos a választmány határozata ellen a 4. § második bekezdésének megfelelően óvást emelhet.

A központok által kiküldött tagoknak a választmány ülésein való részvételével felmerülő költségeit a kiküldött központok viselik.

A választmány ügyrendjét a választmány maga állapítja meg. Ugyancsak a választmány állapítja meg azt a felülvizsgálati utasítást, amely szerint az időszakonként ismétlődő rendes felülvizsgálatokat el kell végezni. Az időszakonkénti rendes felülvizsgálatokon kívül rendkívüli felülvizsgálat tartását a választmány határozza el, ilyen esetben ugyancsak a választmány adja meg a felülvizsgálat elvégzésére vonatkozó különleges utasítást. Rendkívüli felülvizsgálat tartását a kormánybiztos is elrendelheti.

Folytatás.)

Legújabb tavaszi divat után

férfi és gyermek

öltönyt izlésesen, jutányosan készit

fiztiselőknek részletre is

Balogh József

úriszabósága

Nagyvárad, Teleki utca 40. sz.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekkszámunk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

HÁZASSÁG. *Néhai dr. Ormay Lajos ügyvéd leánya, Gréte és dr. Simkó György sebészfőorvos, Simkó György ny. vasúti főellenőr fia a tegnapi napon házasságot kötöttek. A fiatal pár Nagyvárad társadalmi életében közszereletnek örvend. Házasságuk örömdetes eseménye Nagyvárad társadalmi életének. Dr. Simkó György egyébként lapunk munkatársa s ezért a „Magyar Lapok” szerkesztősége külön is szerencsekívánatait fejezi ki az ifjú párnak.*

Pénteken ülést tart a harminchatos országos bizottság. Budapest. (MTI) A 36 tagú országos bizottság április 18-án, pénteken 11 órakor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében ülést tart.

A Kereskedelmi Csarnok közleménye: Felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy a Romániában maradt követeléseiket szíveskedjenek a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalánál írásban bejelenteni.

A nagyváradai Római Katolikus Legényegylet vasárnap, április 20-án délután 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez székházának Teleki u. 9. sz. alatti nagyszobájában. A táncmulatságra ezúton is meghívja az egyesület pártoló és rendes tagjait, valamint városunk szórakozni vágyó keresztény ifjúságát. A rendezéség.

A HAZATÉRT DÉLVIDÉKI TERÜLETRE KÉT HÉTIG NEM UTAZHAT MAGÁN SZEMÉLY. Budapest. (MTI) A honvédezerkar főnöke az elfoglalt délvédelmi területre való be- és kiutazást egyelőre 14 napra betiltotta. Ezek szerint sem beutazni sem kiutazni magán személynek nem lehet.

Hirdetmény. Értesítem mindazon gazdákat, akik tengeri vetőmagot igényeltek, hogy április 19-én reggel hét órakor a városmajorban a vetőmag átvételére jelentkezzenek. Amennyiben a fenti időpontban az eredeti igénylők a vetőmag átvételére nem jelentkeznek úgy az más igénylőnek lesz kiosztva. Nagyvárad, 1941. április 16. Klemens s. k. gazdasági tanácsnok.

Váratlanul meghalt a mezőcsáti kerület képviselője. Miskolcra. (MTI) Egry Zoltán nyug. huszárezredes, a mezőcsáti kerület képviselője, a húsvéti ünnepek alatt váratlanul meghalt. A megüresedett mandátumra Lukáts Endrét. Borsod megye alispánját jelölték.

Az átképző gyorsírási szaktanfolyam új kezdő gyorsírási, gépirási, levelezési és helyesírási tanfolyamot nyitott. Jelentkezéseket még felvesz a tanfolyam vezetője: Mussolini tér 10 sz., Kereskedelmi csarnok épülete, I. emelet. **Allamvizsga.** Közérvényes állami bizonyítvány.

28-án kezdődnek az előadások a szegedi és pécsi egyetemeken. Budapest. (MTI) A Magyar Távirati Iroda: A szegedi Horthy Miklós Tudományegyetemen, valamint a pécsi Erzsébet Tudományegyetemen az előadások a húsvéti ünnepek után április 28-án, hétfőn kezdődnek.

Rendelet jelent meg a váltók óvatolásának és bemutatásának elengedéséről. Budapest. (MTI) A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a magyar királyi miniszteriumnak a váltók fizetése végett bemutatás és óvatolás felvételének átmeneti elengedéséről szóló rendeletét.

LEZUHANT EGY AMERIKAI REPÜLŐGÉP, AZ OKTATÓISZT ÉS ŐR UTAS MEGHALT. Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Times jelentése szerint három repülőgép lezuhanása alkalmával hat ember életét veszítette. A szerencsétlenség következtében két repülő és egy oktató meghalt.

Temetés. Költő Gyula temetése nem április 16-án, hanem 17-én, d. u. 8 órakor lesz a Haller kápolnából az olasz temetőben. (Caritas)

PETAİN TÁBORNAGY LOURDESBA UTAZIK. Vichyből jelentik (Havas): Pétain államfő a jövő vasárnap Lourdesba utazik. Ez az első eset, hogy francia államfő megjelenik a csodateremtő barlangban.

ORVOSI HIR. Prof. dr. Veress Ferenc Bukarestből hazatért Kolozsvárra és rendel bőrbetegeknek, nemi-betegeknek és kozmetikai betegeknek Jókai-utca 5. szám alatt. Telefon 26-41. (Még nincs a könyvből.)

Szeptemberre halasztják a budapesti ökölvívó bajnoki versenyt. Budapest. (MTI) A Magyar Ökölvívó Szövetség közli, hogy a Budapestre kiírt európai bajnoki versenyt a rendkívüli helyzetre való tekintettel kénytelenek szeptemberre elhalasztani.

ROMÁNIÁBAN FOGOLYTÁBORBA INTERNÁLJÁK A HAMIS HIREK TERJESZTŐIT. Bukarestből jelentik (Bud. Tud.): Illetékes helyről felhívják a lakosság figyelmét, hogy igen sok az ellenség által kitalált riasztó hír kering Romániában. Figyelemztetik a lakosságot, hogy a hamis hírek terjesztői munkatáborok, vagy öt évig terjedhető elzárással büntetik. Antonescu fáradhatatlanul törekszik mindazon kérdések megoldása érdekében, amelyek az ország belső szükségletével, a határok biztonságával és a román nép jogával állanak összefüggésben.

BIROSÁG ELÉ ÁLLITJÁK TITEANU TEANUT. Bukarestből jelentik: Az *Universul* értesülése szerint Titeanu volt sajtó- és propagandaügyi miniszter bíróság elé állítják. Az ügyészség elkészítette a vádiratot, amelyben csalásban és hamisításban való bűnrészesség, valamint a közvagyon védelméről szóló törvény ellen elkövetett vétség címén emel vádat ellene.

LEFOGLALTÁK A ZSIDÓK RÁDIÓKÉSZÜLEKEIT HOLLANDIÁBAN. Amsterdamból jelentik (NTI): A közbiztonsági főbiztos elrendelte, hogy a Hollandiában lakó zsidók birtokában lévő rádiókészülékeket lefoglaltatnak kell tekinteni.

Bélyeggyűjtők! Figyelem! Alkalmi postabélyegzőt nyomnak a Budapesti Nemzetköz; Vásáron feladott levelekre. A Magyar Királyi Postavezetőség engedélyt adott, hogy a május 2. és 12. között megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár területén feladott leveleket az ott működő postahivatal díszes kivitelű bélyegzővel lássa el.

BRASSÓ ÉS TARGOVISTE TELJES ELSŐTÉTITÉSÉT RENDELTEK EL. Bukarestből jelentik: A bukaresti lapok jelentése szerint Brassó és Targoviste város teljes elsőtételését rendelte el a kormány.

A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai már mindenütt kaphatók. A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai már megjelentek és külföldön is kaphatók minden nagyobb utazási irodában, a m. kir. követségeken és konzulátusokon valamint a vásár tb. képviselőinél. A külföldi igazolvány ára 5 pengő, vagy ennek megfelelő összegű valuta. A vásárigazolvány alapján engedélyezett utazási kedvezmény Magyarországon 50 százalék, úgy a Budapestre, mint a visszautazásnál. Külföldiek a kedvezmény igénybevételéért április 22-től május 12-ig utazhatnak Budapestre, május 2-22-ig vissza, míg belföldiek számára a kedvezmény Budapestre április 26-május 12-ig, vissza május 2-május 18-ig érvényes. A Magyarországra utazás szempontjából ma tekintetbe jövő összes külföldi országokban a vásárigazolványok tulajdonosai 25-50 százalékos kedvezményben részesülnek.

Az első két betörés a sötétség leple alatt. Budapest. (MTI) Budapest két betörés történt. A kár jelentéktelen. A tetteseket, ha elfogják, mivel tettüket az elsőtétítés alatt hajtották végre, statáriális bíróság elé állítják.

Pusztító földrengés Teheránban és Mexikóban

Bérpaloták dőltek össze Mexikóban. — Elpusztult Colima városa

(Teherán. NTI) Boroblló érkezett jelentés szerint Siras környékén erős földrengés volt. Néhány ház kivételével három falu teljesen elpusztult. A földrengésnek igen sok halottja és sebesültje van. — Mexikóból jelentik: (NTI) Mexikó városában kedden délután egy óra 12 perctől erős földrengés pusztított. Sok ház megrongálódott. Egy épülőben levő mozgósírház összeomlott, egy tizenkét emeletes ház pedig összedőlt. Ugyanabban az időben az egyik negyedben hatalmas tűz pusztított.

Mexikóból jelentik: (NTI) A keddi délutáni nagy földrengés Colima városát nagyrészt elpusztította. A hasonló állam több más községében is mintegy öt percig tartó erős földrengés volt. Az egész vidéken kiterjedt erdőtüzek keletkeztek. Részletek még nem ismeretesek, mert a város telefontársaságának megszakadása és az utak elpusztulása óta teljesen el van vágva a világtól. Feltételezhető, hogy sok halott és sebesült van.

Nagyvárad kistükője

BAI VAN a „Zs” vitaminnal, azaz a londoni rádió Magyarországról emigrált zsidóival. Az utóbbi időben ugyanis arra velemérett, hogy nyíltan beszennyezze a legszentebb magyar érzelmeket, kétségbevonja a napról is világosabb magyar igazságot. Arra velemérett, hogy leckéztesse a magyarságot. Felháborodva utasította vissza minden jóérzésű magyar az aljas orvlámadást. Csak zsidóink hallgattak nálunk is. Ők egyetértéssel a londoni hitsorsossal. Ők még ma is a londoni rádió híreivel és biztatásaival táplálkoznak. Mert nekik Magyarország és Magyarországon Nagyvárad csak szabad rádióterület jelent, nem hazát és nem történelmet. Ezért örülnek a londoni rádió támadásainak.

ÉRSEKIJVÁRON is foglalkoztatja a közvéleményt ez a kérdés. Ott is felháborodtak a magyarok azon, hogy a zsidóság tüntetően kinyilvánítja a londoni rádióval való együttérzést. Csak éppen ez hiányzott, hogy rokonszenvenylest rendezzenek a szerb komitácósi mellett. Maguk között úgy is melettük nyilatkoztak. Ezzel kapcsolatban életrevaló ötletet vetettek fel: el kell venni a zsidók rádiókészülékeit. Ha nem tudnak lemondani a „Zs” vitaminnal, akkor rá kell őket kényszeríteni erre. Vajon nálunk nem használna ez a gyógy mód.

HUSVÉT ALKALMÁVAL sokak fejében megfordult a gondolat: jó volna már rádióközvetítést hallani a nagyváradai Székessygyházából. Olyan szép volt az innepi nagymise olyan ének- és zenekar emeli az áhitatot gyönyörű Székessygyházunkban, amely országos viszonylatban is az elsők között áll. Amíg eddig Nagyváradról közvetítettek, az nem nagyon hívhatta fel a figyelmet ráink. Szent László városából elsősorban a Székessygyház harangjainak, orgonájának kellett volna megszólalnia. Ami kész, nem múlik. Elvárjuk, hogy ezt a mulasztást nagyon hamar pótolják.

SOKAN NEM HISZIK, hogy Nagyvárad lakosságának a fele zsidó. Erthető is, hogy szégyellik Szent László városának ilyen irányban való „rohamos fejlődését”. Sokan pedig takargatni szeretnék a „további fejlődés” érdekében. Azért mindenáron cáfolják és tagadják Nagyvárad 40-45 ezres zsidóságot. Pedig nem lehet. Csak ki kell menni szombaton az utcára, vagy sorba kell venni Nagyvárad utcáit és azoknak jellegét. Vagy gondoljuk meg azt, hogy most újabb zsinagógát akarnak építeni a Szigligeti utcában. Bizonyára nem azért, mert „pusztulnak és vesznek.”

Mezőgazdasági középiskolát állítanak fel Berettyóújfaluban. Budapest. (MTI) A Magyar Távirati Iroda: A magyar királyi kormány Berettyóújfalun mezőgazdasági középiskolát állít fel. A község képviselőtestülete az iskola céljaira 30 katasztrális hold földet ajánlott fel. Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

Végetért a tejhiány

Piacra kerültek a dugott készletek

Nagyvárad. Saját tud. Mint előre jeleztük a hetipiacot ezen a héten a hétfői ünnepre való tekintettel kedden tartották meg. A hétfői naphoz szokott falusiak nem jöttek fel reudes számban, így a keddi hetipiac felhozatala általánosan gyenge volt. Meglepő volt az, hogy az ünnep előtti tej- és tejtermékiány megszűnt s még a déli órákban is lehetett tejet tejfőlt és tehéntúrót vásárolni maximális áron. Vaj még mindig nem volt elég a piacon.

Az elmúlt héten mutatkozott vöröshagymahiány is azonnal megszünt, míhelyt a hagyma árát 30 fillérről 40-re emelték. Nem ártana utánanézni, kinek volt érdeke ez az áremelés.

A baromfiipiac felhozatala nagyon gyenge volt, úgyhogy a multheti árrakkal szemben emelkedés volt tapasztalható. Az aradi kertészek tavaszi újdonságait igen népszerű a közönség. Ugyanakkor, amikor Budapesten már tölténival új karalábot, sőt ugorkát árulnak, nálunk még sóskából, parajból sincs elég bő felhozatal. Annak idején Arad zöldségkertészei, éppen ilyen korán szállították számunkra a tavaszi különlegességeket. Részletes beszámolóinkat az alábbiakban adjuk:

A jövőben csak kilóra lehet venni a hizott baromfi.

Zöldségpiac. Levesbevaló zöldség kg 12—14 fillér, burgonya 12—15 fillér, vöröshagyma kg 35—40 fillér, fokhagyma kg 70—90 fillér, sóska kg 90—100 fillér, spenót kg 60—80 fillér, saláta fejenként 8—15 fillér, hónapostek esomónként 10—20 fillér, káposztából nem volt felhozatal (csak hordóskáposztából), kalarab darabonként 10—12 fillér, fekete-fehér retek drb. 3—5 fillér, szemesbab kg 55—65 fillér, maléliszt kg 40 fillér.

Gyümölcsiac. Gyenge felhozatal. Az árak nem változtak lényegesen.

Tejpiac. Jó közepes felhozatal. Maximális árak.

Tojás (jó felhozatal) párja 22—25 fillér.

Halpiac. Tekintettel a körösi tilalomra, csak érmelléki halak és hízlalt potyka volt a piacon. Csuka kg 1.90—2 P, kisebb potyka kg 1.70—1.90 P, hízlalt potyka kg 2.50 P.

Baromfiipiac. Gyenge felhozatal. Kiseb tyúk párja 8—12 P, nagyobb tyúk párja 10—15 P, hizott ruca drb. 8—10 P, sovány liba drb. 9—10 P, kövér liba drb. 16—25 P. Értésülésünk szerint a közönség régi dhaja teljesül, amennyiben a közeljövőben már nem „szemre”, hanem kizárólag kilóra lesz szabad árulni a hízlalt baromfi.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képeretezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

Érdemes kereskedők és iparosok jutalmazása

Nagyvárad thif. város I. fokú Iparhatósága ezúton teszi közzhírré, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr 28030/1941. I. a. szám alatt közölte, hogy a kereskedőknél, valamint a 7500/1935. M. E. sz. rendelet 3. §-ának 2. pontja alá tartozó ipari üzemek (idegenforgalommal kapcsolatos ipari üzem, vendéglő, szálloda, kávéház, fodrászipar (valamelyiket gyakorló iparosnál hosszabb idő óta alkalmazásban álló és minden tekintetben érdemes idősebb kereskedő-, illetve iparossegéd részére az 1941. évben hat (6) egyenként 100 (száz) pengő jutalmat szándékozik adományozni. Jutalomra csak olyan kereskedő-, illetve iparossegédek jelentkezhetnek, akik:

a) kereskedőnél, kereskedelmi társaságnál, vagy a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium fennhatósága alá tartozó iparok valamelyiket jogosultan gyakorló iparosnál mint kereskedősegéd, illetve iparossegédek állanak alkalmazásban.

b) a jelenlegi vagy volt munkaadójuknál megszakítás nélkül legalábbis betöltött 25 év óta vannak vagy voltak alkalmazva.

c) 45. életévüket betöltötték, d) akik a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumtól jutalmat

vagy elismerő levelet még nem kaptak, sem pedig akik szolgálati érdemeik elismeréséül legfelsőbb elismerésben nem részesültek.

Minden pályázó köteles a pályázati kérelméhez csatolni:

a) munkaadója nyilatkozatát arról, hogy mennyi idő óta van jelenlegi munkaadójánál megszakítás nélkül alkalmazva és hogy alkalmazásának ideje alatt, különösen a forradalmi idők és a megszállás alatt kifogástalan és nemzethű magatartást tanúsított.

b) rendőri hatóság erkölcsi bizonyítványát arról, hogy az állam iránt hűség és az egyéni megbízhatóság szempontjából nincs ellene kifogás.

A nem magyarországi születésű pályázók a magyar honosság megszerzését is igazolni tartoznak. Egyébként természetesen a folyamodó részletes életkörülménye is közlendő.

A pályázati kérelmek kellően felszerelve legkésőbb 1941. évi május hó 15. napjáig a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara címére Nagyvárad Szaniszló-utca 27. küldendő be.

Elkésztett kérelmeket a Kereskedelmi és Iparkamara nem továbbítja.

Nagyvárad, 1941. április hó 8-án.

Dr Varga László s. k.
tanácsnok

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— **Kaland.** Márai bemutató a színházban. Az utolsó évek legérdekesebb színpadi műve. Márai Sándor Kalandja van a színház műsorán szerdán csütörtökön és pénteken este. A budapesti előadásokkal egyidejűleg mutatja be színházunk ezt a művet. A Kaland olyan tökéletes, hogy az első jelenetétől az utolsóig leköti a néző figyelmét és felejthetetlen est emlékével távozik a színházból. A szerda esti előadás bérletszünetben, a csütörtöki A. bérletben és a péntek esti előadás B. bérletben lesz, mindenkor rendes helyárak mellett.

— **Tiszteességes Anna.** Filléres helyáru operett előadás csütörtökön délután 3 órakor a bemutató szereposztásában, Jurik Icával a címszerepben. — Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

— **Mágnás Miska.** Első filléres helyáru délutáni előadása szombaton 3 órakor lesz a felújító előadás parádés szereposztásában. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

— **A Vadvirágot** eleveníti fel a színház együttese szombaton este 7, vasárnap délután 3 és vasárnap este 7 órakor. Új betanulás, új rendezés, új kiállítás. — mind meglepetés lesz annak akik a mostani előadásban megnézik ezt a ragyogó operettet, amelynek címszerepét Komlós Juci játssza.

Heti műsor:

— **Kaland.** Szerda, csütörtök, péntek a Szigligeti Színházban. Márai Sándor-nak, a kiváló írónak legújabb és legnagyobb sikerű színpadi művét, a Kalandot mutatja be szerdán, csütörtökön és pénteken este a színház kiváló prózai együttese Sármássy Miklós rendezésében. A Kaland a színpadirodalom gyöngye. A Kaland a színiévtől kimagasló művészi eseménye. A bemutató előadás szerdán este, csütörtökön A. bérletben, pénteken este B. bérletben

kerül színre a Kaland, ami mindenkinek egy élmény marad. A Kaland nagyvárad előadása a budapesti előadásokkal egyidejűleg kerül színre, ahol már 200 előadást ért meg. A fővárosi sajtó egyöntetű megállapítása, hogy a Kaland az utolsó évek kimagasló színes eseménye.

Szombat délután 3 órakor: **Mágnás Miska.** Filléres helyárakkal. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este 7 órakor: **Vadvirág.** — Vasárnap délután 3 órakor: **Vadvirág.**

Vasárnap este 7 órakor: **Vadvirág.**

RÁDIÓ

SZOMBAT, APRILIS 19.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Hanglemezések.
10.20 A munkapiac erkölcsiana. Dr Vass Olga előadása.
10.45 Mit nézzünk meg? Kardokat és szabványokat a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr Csapódi Csaba.
12.10 Ilnczky László szalonzenekara.
12.30 Hanglemezések.
15.20 Szórakoztató zene. Előadja a Rádió Szalonzenekara.
16.10 Ifjúsági rádió.
17.15 A fülemile. Arany János költeményét elmondja Bodnár Jenő. A kísérő zenét szerezte és a Rádió Szalonzenekarát vezényli Polgár Tibor.
17.30 A Rádió postája.
17.55 Pertis Pali cigányzenekara.
18.15 Erdély természeti kincsei. Irta dr Gaál István. Felolvasás.
18.40 Hermann Schittenhelm tangóharmonika számai.
19.20 **Tűzvárás.** Vers. próza és muzika a tüzről.
20.00 Lőversenyeredmények.
20.10 Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Lehár revü. Vezényel Lehár Ferenc és Rubányi Vilmos.
20.10 Mursi Elek cigányzenekara.
20.25 Tánclémezések.

A Nagyvárad Városi Vasut R. T.
Allomásfőnöksége
Nagyvárad-Vásártér.

402—1941

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Ertesítjük az érdekelteket, hogy 1. évi április hó 22-én Nagyvárad-Vásártér állomásunkon 17600 kg. szurduki barnaszén nyilvános árverésen el fog adatni.

Nagyvárad, 1941. április hó 15.

Az állomásfőnök.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kétszobás összkomfortos lakás teljes butorberendezéssel május 1-re kiadó. Vörösmarty utca 16. 283

Kiadó földszintes nagyuri lakásból irodának alkalmas férfiszoba és egy lakószoba. Emléktér 30. Házmester. 285

Elegáns utcai butorozott szoba kiadó. Csengeri u. 2. 279

Kiadó Lukács György u. 40. számon 1 szoba fürdőszobás udvari Eutorozott lakás május 1-re. Érdeklődni Csengeri

Keresek központhoz közel modern, egy vagy kétszobás, konyhás fürdőszobás lakást. Cimeket a kiadóba kérek. 218

Adás-vétel

Légtalmi kádk padlásra kaphatók. Kiss Lajos Templom tér 15. 284

Zongora eladó. Szent János u. 5. 285

Sürgösen eladó 2 hold szőlő szép házzal. Több kisebb, nagyobb házak, szőlő eladók. Érdeklődni Tatayné, Szigligeti utca 12. ajtó 2. 275

Eladó Timár utca 1. számú ház egy egy fél hold szőlő. 277

Aranyat magas áron veszek. Úrat, ékszeri javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Ócska paplan vottát állandóan veszek Szigligeti u. 5. szuterin. 221

Használt férfi ruhát veszek bármifélet, jó áron. Molnár Bémer tér 1. udvarban. Levelező lap hívásra házhoz megyek. 172

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Hűlőféle

Fotókópiát eredeti okmányairól szakszerűen készít Foto Aurora, Rákóczi ut 8. szám. 281

Allást nyec

Hűlőfodrásznő, jó munkás azonnal beléphet. Roszler. Csáky u. 10. 286

Allást keces

Elsőrangú gyogymasszirozónó, ki nézhez is elmegy, ajánlkozik. Megtálalható a körösparti Coffeur Salonban. 261

Elveszett

Elveszett egy női arany karkötős óra a Bertsey György u. 15-től a v. Lahovary utca 12 számig. Becsületese megtaláló magas jutalomban részesül. 287

Kiadótulajdonos:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad. Szilágyi Dezső-utca 5. szám.